

Liite: Opetushallituksen mallilausekkeet informointivelvoitteen toteuttamiseksi varhaiskasvatuksen tietovarannosta (Varda) / varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvien lasten huoltajat

Kunnat ja kuntayhtymät sekä Opetushallitus toimivat varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardassa yhteisrekisterinpitäjinä. Yhteisrekisterinpitäjien vastuut ja tehtävät on jaettu niin, että kuntien ja kuntayhtymien vastuulla on rekisteröityjen informoiminen Vardaan tallennettavien tietojen osalta. Yhdennukaistaakseen informoimiseen liittyviä käytäntöjä ja tietosisältöä Opetushallitus on tuottanut mallilausekkeitä, joita kunnat ja kuntayhtymät voivat hyödyntää informoidessaan varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvien lasten huoltajia.

Informoinnin toteuttamisen ajankohta

Jos rekisteröidystä on jo kerätty tietoja kunnan tai kuntayhtymän omaan operatiiviseen varhaiskasvatuksen tietojärjestelmään, tietojen siirtämisestä Vardaan on erikseen informoitava ennen siirron/tallentamisen tekemistä. Tietojen siirto/tallentaminen Vardaan aloitetaan kunnan/kuntayhtymän ja varhaiskasvatusjärjestelmän järjestelmätoimittajan kanssa sovittuna ajankohtana, kuitenkin 1.9. – 31.12.2019 välisenä aikana. Informoimisesta tulee huolehtia ennen siirron/tallentamisen aloittamista.

Jos rekisteröidyistä kerätään tietoja ensimmäistä kertaa kunnan tai kuntayhtymän operatiiviseen varhaiskasvatuksen tietojärjestelmään, tietojen keräämisen yhteydessä on myös kerrottava tietojen siirtämisestä/tallentamisesta Vardaan. Tietoja kerätään tallennettavaksi Vardaan 1.9.2019 lähtien. Tietoja kerättäessä on huolehdittava informointivelvoitteen toteuttamisesta.

Mallilausekkeet ja niiden käyttö

Informointivelvoite on mahdollista toteuttaa esimerkiksi kunnan tai kuntayhtymän hyödyntämässä tietojärjestelmässä sisäänrakennettuna toiminnallisuutena tai käyttöliittymänä. Mikäli informointia ei vielä ole mahdollista toteuttaa verkkopalveluna tai muutoin digitaalisesti, mallilausekkeet voi ottaa osaksi rekisteröityjen informoimista koskevaa materiaalia, esim. varhaiskasvatuksen verkkosivuilla julkaistavassa tietosuojaselosteessa.

Jos kunnassa/kuntayhtymässä on jo laadittuna tietosuojaseloste, joka koskee operatiivista tietojärjestelmää, Vardaa koskevat mallilausekkeet varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajien osalta voidaan täydentää ko. tietosuojaselosteeseen. Vardaa koskeva informointi voidaan toteuttaa myös erikseen. Tärkeää on, ettei Opetushallituksen mallilausekkeitä poisteta tai muuteta. Mikäli huomaat mallilausekkeissa virheitä tai epätarkkuuksia, olethan yhteydessä Opetushallitukseen. Jos käytät mallilausekkeitä asiakirjapohjalla, muutathan kaikki tekstilinkit suoriksi hyperlinkeiksi.

Toimintaohje keltaisella merkittyjen tekstien kohdalla:

- valitse tekstivaihtoehdoista kunnallesi tai kuntayhtymällesi sopivin ja
- poista ylimääräinen teksti sekä tekstiin liittyvä ohje.

Opetushallitus täydentää näitä mallilausekkeitä sitten, kun mallilausekkeisiin lisätään varhaiskasvatustoimijan henkilöstöä koskevat tiedot.

Varhaiskasvatuksen tietosuojaseloste

Informointivelvoitteen edellyttämä tieto	Artiklan kohta: Kun henkilötietoja kerätään suoraan rekisteröid yltä	Artiklan kohta: Kun tietoja ei ole saatu rekisteröid yltä	Opetushallituksen mallilausekkeet Vardan osalta
Informoinnin kohteena oleva rekisteröityjen ryhmä			Varhaiskasvatuksen piirissä olevat lapset sekä lasten vanhemmat ja muut lailliset edustajat
Rekisterin nimi			Varhaiskasvatuksen tietovaranto ("Varda") Lisätietoja Vardasta löytyy Opetushallituksen verkkopalvelusta osoitteesta https://oph.fi/fi/palvelut/varhaiskasvatuksen-tietovaranto-warda ja https://oph.fi/sv/tjanster/informationsresursen-inom-smabarnspedagogiken-warda
Rekisterinpitäjän ja tapauksen mukaan tämän mahdollisen edustajan (4(17) artikla) identiteetti ja yhteystiedot	13.1(a)	14.1(a)	Yhteisrekisterinpitäjinä: 1 Opetushallitus Osoite: PL 380, 00531 Helsinki Käyntiosoite: Hakaniemenranta 6 Sähköposti: kirjaamo(at)oph.fi Puhelin: 029 533 1000 (keskus) Rekisterinpitäjän edustaja: Kukka-Maaria Berg, projektipäällikkö, tietohallinto, Opetushallitus 2 Toivakan kunta Yhteystiedot: Toivakan kunta Käyntiosoite: Iltaruskontie 2, Toivakka Sähköposti: kirjaamo@toivakka.fi Puhelin: 014-2674 000 Rekisterinpitäjän edustaja: Neija Lepistö, Varhaiskasvatusjohtaja Organisaatio/yksikkö: Varhaiskasvatuspalvelut/PK Touhuvakka
Tapauksen mukaan mahdollisen tietosuojavastaavan yhteystiedot	13.1(b)	14.1(b)	Jyrki Tuohela, tietosuojavastaava, Opetushallitus Osoite: PL 380, 00531 Helsinki Käyntiosoite: Hakaniemenranta 6 Sähköposti: tietosuoja(at)oph.fi Puhelin: 029 533 1000 (keskus) Timo Kukkonen, tietosuojavastaava, Toivakan kunta Yhteystiedot: Toivakan kunta Käyntiosoite: Iltaruskontie 2, 41660 Toivakka Sähköposti: timo.kukkonen@toivakka.fi Puhelin: 040 5901081
Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset sekä käsittelyn oikeusperuste	13.1(c)	14.1(c)	Varda toimii varhaiskasvatuksen tietovarantona. Vardaa ylläpidetään osana erilaisista Opetushallituksen ylläpitämistä rekistereistä ja tietovarannoista koostuvaa rekisterikonaisuutta. Vardan tarkoituksena on

			<p>1) mahdollistaa varhaiskasvatustietojen tietoturvallinen ja keskitetty sähköinen kokoaminen, käsittely ja luovuttaminen henkilön itsensä tai tämän laillisen edustajan ja tietoja tarvitsevien viranomaisten ja tutkijoiden käytettäväksi;</p> <p>2) turvata laissa määriteltyjen varhaiskasvatustietojen yhdenmukaisuus ja luotettavuus sekä tehostaa hallinnon toimintaa;</p> <p>3) edistää oikeaan ja riittävään tietoon perustuvaa varhaiskasvatuksen kehittämistä ja päätöksentekoa.</p> <p>Viranomaiset voivat käyttää lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisia Vardaan tallennettuja tietoja. Vardaan tallennettuja tietoja voidaan käyttää lisäksi varhaiskasvatuksen arvioinnissa, tilastoinnissa, seurannassa ja tutkimuksessa.</p> <p>Oikeusperusteet Lakisääteinen velvoite (tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1c). Käsittely perustuu seuraavaan lainsäädäntöön: Varhaiskasvatustilaki (540/2018)</p> <p>Oppijanumerorekisterin tietosuojaseloste: https://opintopolku.fi/wp/tietosuojaseloste/oppijanumeronrekisterin-tietosuojaseloste/</p>
Jos käsittely perustuu oikeutettuun etuun (6.1(f), rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeudet edut	13.1(d)	14.2(b)	-
Kyseessä olevat henkilötietoryhmät	-	14.1(d)	<p>Opetushallituksen ylläpitämän oppijanumerorekisterin kautta Vardaan yhdistettävät rekisteröidyn henkilötiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> nimi, oppijanumero ja henkilötunnus tai muu vastaava yksilöintitieto, kansalaisuus, sukupuoli, äidinkieli ja tarpeelliset yhteystiedot. <p>Kunta, kuntayhtymä tai yksityinen palveluntuottaja siirtää/tallentaa Vardaan seuraavat varhaiskasvatuksen piirissä olevaa lasta koskevat henkilötiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> nimi, henkilötunnus, oppijanumero, äidinkieli, kotikunta ja yhteystiedot; toimipaikka, jossa lapsi on varhaiskasvatuksessa; varhaiskasvatustilain (540/2018) 17 §:ssä tarkoitetun hakemuksen toimittamispäivämäärä; varhaiskasvatustilain (540/2018) 18 §:ssä tarkoitetun päätöksen tai sopimuksen alkamis- ja päättymispäivämäärä; varhaiskasvatusoikeuden tuntimääräinen laajuus ja sen käyttöön liittyvät tiedot; tieto varhaiskasvatuksen järjestämisestä vuorohoitona; varhaiskasvatuksen järjestämisuoto. <p>Kunta, kuntayhtymä tai yksityinen palveluntuottaja siirtää/tallentaa Vardaan seuraavat varhaiskasvatuksen piirissä olevan lapsen huoltajaa koskevat henkilötiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> nimi, henkilötunnus, oppijanumero, äidinkieli, kotikunta ja yhteystiedot;

			<ul style="list-style-type: none"> • varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrä ja palvelusetelin arvo; • varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukainen perheen koko; • maksupäätöksen alkamis- ja päättymispäivämäärä. <p>Vardaan tallennetaan huoltajakokonaisuuteen liittyen ainoastaan varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten sekä heidän Väestötietojärjestelmässä olevien huoltajiensa tiedot.</p> <p>Muista mahdollisista lähteistä kerätyt Vardaan tallennettavat henkilötiedot</p> <p>Henkilötunnuksen käsittelylle on laissa säädetty peruste.</p> <p>Erytisiä henkilötietoja ei kerätä. Julkisuuslain 24 §:n mukaisia salassa pidettäviä henkilötietoja ei käsitellä.</p>
Henkilötietojen vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät	13.1(d).	14.1(e)	<p>Viranomaiset, joille luovutetaan henkilötietoja varhaiskasvatustietojen luovutuspalvelun avulla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kansaneläkelaitos (arvio 9/2019 lähtien) <p>Ajantasaiset tiedot säännönmukaisista luovutuksensaajista löytyvät osoitteesta https://confluence.csc.fi/display/OPHPALV/Varhaiskasvatuksen+tietovaranto</p> <p>Henkilötietoja voidaan luovuttaa tieteellisiä tutkimuksia varten.</p> <p>Viranomaisten on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (21.5.1999/621) mukaan annettava tieto julkisesta asiakirjasta pyytäjälle, vaikka asiakirja sisältäisi henkilötietoja.</p> <p>Tietoja ei luovuteta suoramarkkinointiin, puhelinmyyntiin, osoitepalveluun eikä markkina- ja mielipidetutkimuksiin.</p> <p>Vardan ylläpitoon ja kehittämiseen osallistuvat palveluntarjoajat pääsevät tarkastelemaan rekisterin sisältämiä henkilötietoja Opetushallituksen määrittämässä laajuudessa.</p>
Tiedot tietojen siirrosta kolmansiin maihin ja tiedot käytettävistä suojaustoimista (sis. tiedon komission tietosuojan riittävyyttä koskevasta päätöksen olemassaolosta tai puuttumisesta) ja keinot saada kopio tai tieto niiden sisällöstä.	13.1(f)	14.1(f)	<p>Tietoja ei siirretä EU:n tai ETA:n ulkopuolelle eikä kansainvälisille järjestöille</p>
Henkilötietojen säilyttämisaika tai, jos se ei ole mahdollista, tämän ajan määrittämiskriteerit	13.2(a)	14.2(a)	<p>Lasta ja lapsen huoltajia koskevat tiedot säilytetään tietovarannossa, kunnes viisi vuotta on kulunut sen kalenterivuoden päättymisestä, jona lapsen 12 §:ssä tarkoitettu oikeus varhaiskasvatukseen päättyi.</p> <p>Oppijanumero sekä ne yksilöivät tunnistetiedot, joiden perusteella oppijanumero on annettu, säilytetään pysyvästi.</p>

			Henkilötiedot, joiden säilytysaika on päättynyt, hävitetään rekisteristä vuosittain.
Rekisteröidyn oikeudet	13.2(b)	14.2(c)	<p>Oikeus saada tietoa henkilötietojen käsittelystä ja saada pääsy Vardaan tallennettuihin henkilötietoihin (15 artikla)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen luovutuspalvelun katselukäyttöliittymän kautta (käyttöönotto vuonna 2019) • Tietoja voi pyytää toimittamalla Opetushallitukselle seuraavan lomakkeen https://opintopolku.fi/wp/wp-content/uploads/2019/02/Rekisteritietojen-tarkastus-1.1.docx <p>Oikeus Vardaan merkittyjen tietojen oikaisemiseen (16 artikla)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oikaisupyynnö osoitetaan ensisijaisesti Toivakan kunnalle sähköpostilla nejja.lepisto@toivakka.fi • Oikaisupyynnö voidaan tehdä myös Opetushallitukselle, joka ohjaa sen edelleen oikealle kunnalle/kuntayhtymälle/yksityiselle palveluntuottajalle. Oikaisuvaatimukset Opetushallitukselle tehdään lomakkeella https://opintopolku.fi/wp/wp-content/uploads/2019/02/Rekisteritietojen-korjaus-1.1.docx <p>Oikeus käsittelyn rajoittamiseen Vardassa (18 artikla)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilötietojen käsittelyn rajoittamista koskeva kirjallinen vaatimus on toimitettava Opetushallitukselle
Jos käsittely perustuu suostumukseen 6.1.a art. (tai nimenomaiseen suostumukseen 9.2.a art.), tieto oikeudesta peruuttaa suostumus milloin tahansa	13.2(c)	14.2(d)	-
Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle	13.2(d)	14.2(e)	Rekisteröidyllä on oikeus tehdä kantelu tietosuojavaltuutetulle.
Onko henkilötietojen antaminen lakisäätäinen tai sopimukseen perustuva vaatimus tai sopimuksen tekemisen edellyttämä vaatimus sekä onko rekisteröidyn pakko toimittaa henkilötiedot ja tällaisten tietojen antamatta jättämisen mahdolliset seuraamukset	13.2(e)	-	Varhaiskasvatuslain (540/2018) 68 §:n mukaan kunnalla, kuntayhtymällä ja yksityisen palvelun tuottajalla on velvollisuus tallentaa tietovarantoon lain 70 §:ssä tarkoitetut varhaiskasvatusta koskevat tiedot tuottamansa palvelun osalta.

Tiedot siitä, mistä henkilötiedot on saatu sekä tarvittaessa siitä, onko tiedot saatu yleisesti saatavilla olevista lähteistä	-	14.2(f)	Vardaan tallennettavat tiedot saadaan <ul style="list-style-type: none"> Kunta, kuntayhtymät ja yksityisen palvelun tuottajat Väestörekisterikeskus
Tiedot automaattisen päätöksenteon, ml. profiloinnin olemassaolosta, sekä ainakin näissä tapauksissa merkitykselliset tiedot käsittelyyn liittyvästä logiikasta samoin kuin kyseisen käsittelyn merkittävyys ja mahdolliset seuraukset rekisteröidylle	13.2(f)	14.2(g)	Tietoja ei käytetä automaattisessa päätöksenteossa tai profiloinnissa.